

שם המרצה: פרופ' גולן עופר

שם הקורס: התנסות בשדה

קוד קורס: 60-519-02

סוג הקורס: בחירה.

שנת לימודים: תשע"ט סמסטר: א'+ב' היקף שעות: 2 שעות בכל סמסטר, סה"כ 4 שנתיות.

א. מטרת הקורס:

הקורס מאפשר לסטודנטים לפסיכולוגיה להכיר את תסמונות הספקטרום האוטיסטי, להתנסות בחונכות טיפולית עם ילד, מתבגר, או בוגר צעיר עם תסמונת ספקטרום אוטיסטי, ולקחת חלק בתהליך הדרכה אישית וקבוצתית באוריינטציה קוגניטיבית-התנהגותית (CBT). הקורס משלב גישה התפתחותית ושיקומית בעבודה קלינית משמעותית עם ילדים ובוגרים מקבוצת אוכלוסייה ייחודית זו.

ב. תיאור הקורס:

בראשיתו של הקורס יינתן מבוא תיאורי אודות תסמונות הספקטרום האוטיסטי, ואודות טיפול קוגניטיבי התנהגותי ויישומיו באוכלוסייה זו. במקביל יוקצו החונכים למסגרות עבודה בשדה המטפלות בילדים, מתבגרים ובוגרים עם תסמונות הספקטרום האוטיסטי בתפקוד גבוה, לעבודה פרטנית או קבוצתית. העבודה תתמקד בהקניית מיומנויות חברתיות וכלים להבנה חברתית, חשיפה לסיטואציות מעוררות קושי, ותרגול טכניקות של ויסות רגשי ושליטה עצמית. החונכים יקבלו במהלך השנה הדרכה אישית מהפסיכולוג המטפל והדרכה קבוצתית אחת לשבועיים ממנחה הקורס. לקראת סוף השנה יערוך כל סטודנט הצגת מקרה בפני הכתה ויגיש דו"ח מסכם.

ג. דרישות קדם:

הרישום המוקדם לקורס כולל מילוי שאלון קצר.

ד. חובות / דרישות / מטלות:

מפגשים קבועים עם החניכים (כולל בחופשת הסמסטר)
-השתתפות פעילה בהדרכה אישית וקבוצתית
-הצגת מקרה בכתה
-הגשת דו"ח מסכם

ה. מרכיבי הציון הסופי (ציון מספרי / ציון עובר):

30% הצגת מקרה בכתה, 70% דו"ח מסכם.

1. רשימת קריאה:

על תסמונות הספקטרום האוטיסטי:

Volkmar, F., Rogers, S., Paul, R., & Pelphrey, K. A. (2014). Handbook of autism and pervasive developmental disorders. Wiley
אטווד (2006). תסמונת אספרגר, מדריך להורים ואנשי מקצוע. הוצאת "אח", קריית ביאליק.

כתיבה בדיונית ואוטוביוגרפית על אוטיזם:

האדון, מ. (2004). המקרה המוזר של הכלב בשעת לילה. אור-יהודה: מחברות לספרות.
וויליאמס, ד. (2008) אף אחד בשום מקום. הוצאת ידיעות אחרונות – ספרי חמד.
סאקס, א. (1996). אנתרופולוג על המאדים. תל אביב: מחברות לספרות.
פרינס-יוז, ד. (2006). שירת הגורילות. אור יהודה: כנרת-דביר.

· על טיפול קוגניטיבי התנהגותי:

מור נ., מאירס י., מרום צ., וגלבוש-שכטמן א. (2011). טיפול קוגניטיבי התנהגותי בילדים – עקרונות טיפוליים. תל-אביב: דיונון-פרובוק.
גרינברג ופדסקי (1998). להתמודד עם מצבי רוח. תל אביב: הוצאת גלילה.
רונן, ת. (1990). הדרך לשליטה עצמית. מדריך לחינוך ילדים. רמת גן: הוצאת קשת.

Friedberg, R.D. & McClure, J.M. (2002). Clinical Practice of Cognitive Therapy with Children and Adolescents: The Nuts and Bolts. Guilford Press
Graham, P. (2005). Cognitive behaviour therapy for children and families, Cambridge: Cambridge University Press
Stallard, P. (2002). Think Good - Feel Good: A Cognitive Behaviour Therapy Workbook for Children and Young People. Wiley

על טיפול קוגניטיבי התנהגותי לתסמונות הספקטרום האוטיסטי:

Scarpa, A., White, S. W., & Attwood, T. (Eds.). (2013). CBT for children and adolescents with high-functioning autism spectrum disorders. Guilford Press
Attwood, T. (2004). Cognitive Behaviour Therapy for children and adults with Asperger's syndrome. Behaviour Change, 21, 147–161
Krasny, L., Williams, B. J., Provencal, S., & Ozonoff, S. (2003). Social skills interventions for the autism spectrum: Essential ingredients and a model curriculum. Child & Adolescent Psychiatric Clinics of North America, 12, 107–122
Myles, B. (2003). Behavioral forms of stress management for individuals with Asperger syndrome. Child and Adolescent Psychiatric Clinics of North America, 12, 123–141
Sizoo, B. B., & Kuiper, E. (2017). Cognitive behavioural therapy and mindfulness based stress reduction may be equally effective in reducing anxiety and depression in adults with autism spectrum disorders. Research in Developmental Disabilities, 64, 47-55